

PANTALLA ALTERNATIVA

CICLE DE CINEMA D'AUTOR

PROGRAMAT PER
UNIÓ JOVE ALTERNATIVA CINEMÀTICA

PARANOID PARK

FITXA TÈCNICA:

Títol original Paranoid Park

Any 2007

Durada 85 min.

País França / Estats Units

Director Gus Van Sant

Guió Gus Van Sant

Fotografia Chris Doyle, Kathy Li

Repartiment:

Gabe Nevins: Alex

Jake Miller: Jared

Taylor Momsen: Jéniffer

Lauren McKinney: Macy

Olivier Garnier: Cal

Scott Green: Scratch

Winfield Henry Jackson: Christian

Dillon Hines: Henry

Christopher Doyle: Oncle de Tommy

Grace Carter: Mare d'Alex

Jay Small Williamson: Pare d'Alex

SOBRE LA PEL·LÍCULA

L'Alex és un adolescent que freqüenta Paranoid Park, un dels skateparks, amb més mala reputació de Portland. Als voltants del parc es comet un assassinat que portarà la policia a investigar els estudiants del seu institut.

Paranoid Park és una pel·lícula molt especial. I ho és tant per la manera com Gus Van Sant construeix la narració, com, sobretot, pels recursos expressius i les tries cinematogràfiques amb què configura l'estat emocional del seu protagonista. De fet, *Paranoid Park* és una pel·lícula interior: més que no pas explicar la història d'un esdeveniment, "dóna a veure" els pensaments i emocions de l'Alex.

SOBRE EL DIRECTOR

La trajectòria de Gus Van Sant (Louisville, Estats Units, 1952) és una de les més heterogènies del cinema nord-americà contemporani. Des de ben petit es va interessar per la pintura i pel cinema, rodant en Súper-8 diversos curtmetratges. Un curs d'introducció al cinema impartit per directors d'avantguarda com Jonas Mekas i Andy Warhol el va fer acabar de decantar-se pel cinema com a eina d'expressió.

Mala Noche (1985), el seu primer llargmetratge –que va haver d'autofinçar– ja anticipa l'atenció que el cinema de Van Sant posarà en els personatges joves i marginals, que més tard reforçarà *Drugstore Cowboy* (1989), la seva consagració internacional. *El meu Idaho privat* (My Own Private Idaho, 1991), un drama sobre l'amistat i la manca de recolzament familiar, acaba de situar Gus Van Sant en una posició estranya dins el cinema nord-americà, mantenint un difícil i a voltes incomprensible equilibri entre el cinema comercial i l'underground.

Algunes de les seves altres pel·lícules més notables, a banda de *Paranoid Park*, són *Gerry* (2002), *Elephant* (2003), *Mi nombre es Harvey Milk* (2008) i *Restless* (2011).

ENTREVISTA AL DIRECTOR

Paranoid Park es basa en una novel·la escrita per Blake Nelson, natiu de Portland i especialitzat en literatura per a joves. Com la va descobrir?

En un primer moment m'havia interessat una altra novel·la de Blake, *Rock Star Superstar*. L'hi vaig comentar i en lloc d'aquesta em va fer arribar un últim esborrany de *Paranoid Park*. Aquí vaig decidir filmar aquesta, en lloc de l'altra.

Què va ser el que el va atreure de la novel·la?

Diverses coses. Que transcorregués a Portland, que és la meua ciutat natal i on vaig filmar les meves primeres pel·lícules. Que el protagonista fos amateur, la qual cosa ho convertia d'alguna manera en un marginal, pel que fa als professionals del skate. També em va interessar la circumstància que la novel·la descriu, particularment sufocant.

Els nois marginals són tot un tema per a vostè, no?

És veritat que la majoria de les meves pel·lícules estan protagonitzades per nois així, però el que més m'interessa són les seves famílies. Resulta que sóc fill únic, i sempre em van atreure les famílies amb molts fills. De fet, solia integrar-me, a les dels meus amics. I per això en les meves pel·lícules apareixen famílies temporals, integrades per nois que estan com perduts.

El lloc on el qual transcorre la pel·lícula existeix?

Hi ha un lloc de patinatge a Portland al que els skaters li diuen Paranoid Park, per la seva perillositat. Blake va usar aquest nom, però el lloc on la història està situada és un altre. Es diu Burnside Skatepark i ho van aixecar els propis skaters al començament dels '90, de manera il·legal. És un dels llocs de skate més famosos del món. El més famós, potser.

La pel·lícula està situada en un suburbi, com moltes d'altres de les seves obres. Quina classe de connexió té vostè amb els suburbis?

Vaig créixer en un suburbi. Actualment visc molt prop del lloc on transcorre la pel·lícula. En els meus començaments, tots els meus guions tenien com a fons els suburbis. Sempre em van agradar els relats que tenen lloc en aquestes zones. En les meves pel·lícules més recents vaig tractar de tornar al suburbi. Em refereixo a *Elephant*, *Paranoid Park* i fins i tot *Gerry*, que si bé transcorria en el desert, estava protagonitzada per nois suburbans.

L'estructura narrativa de la pel·lícula és molt diferent de la de la novel·la.

Sí, en termes d'estructura em vaig concedir una llibertat absoluta. Vaig anar i venir dins del relat, sense seguir una línia.

La música hi té un paper molt important. Com la va plantejar?

És curiós, perquè molta de la música la vam va d'escoltar a iTunes, mentre editàvem. El meu assistent d'edició és una espècie de musicòleg amateur, així que escoltem piles de coses del seu catàleg personal, que no s'acaba mai. De sobte estàvem escoltant un *shuffle*, i jo veia que encaixava molt bé en una determinada escena. Llavors simplement ho incloïem.

Què el va portar a rodar fragments en Super 8?

Moltes pel·lícules amateurs sobre skates es van filmar en Super 8 o vídeo, per la senzilla raó que si vas a fer-ho muntat damunt d'un skate, és més senzill carregar una d'aquestes càmeres que una més gran. Com per a la pel·lícula vam utilitzar alguns d'aquests materials d'arxiu, llavors vam decidir filmar més fragments en Super 8. La resta és 35 mm.

Crida l'atenció que hagi triat com a director de fotografia a Chris Doyle, conegut sobretot pels seus treballs al costat de Wong Kar Wai. En les seves pel·lícules anteriors vostè havia treballat amb Harris Savides.

Jo ja havia tingut a Chris com a director de fotografia, quan vam fer el remake de *Psicosi*. Però allà es tractava de copiar pla a pla l'original, així que no va tenir ocasió de deixar-se anar. Quan estava preparant *Paranoid Park* em vaig enrecordar de *Fallen Angels*, de Wong Kar Wai, que és una pel·lícula que m'agrada molt, i on Chris va usar molt els grans angulars. Com els skaters utilitzen molt els grans angulars quan filmen (per una raó pràctica, perquè així poden seguir millor l'acció), li vaig demanar a en Chris que tractés d'imitar això. Però resulta que ell té aversió a repetir-se, per la qual cosa es va negar rotundament a fer alguna cosa que pogués semblar-se a *Fallen Angels*. Així que vam canviar d'idea, i vam decidir deixar-nos portar pel que la història ens demanés. Utilitzant càmera en mà per a algunes preses, tripode per a unes altres, ralents en ocasions i estils visuals molt diversos.

Entrevista de Gilbert Adams a Gus Van Sant, publicada a Pàgina 12 el 24 d'agost de 2008.

